

Projekt

z dnia 26 sierpnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU**

z dnia 2024 r.

w sprawie uzgodnienia zakresu prac zabezpieczających na drzewie uznanym za pomnik przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2024, poz. 609 ze zm.) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1336 ze zm.),

Rada Miejska w Sosnowcu uchwala, co następuje

§ 1. Uzgadnia się przeprowadzenie prac zabezpieczających na drzewie z gatunku klon pospolity (*Acer platanoides*), rosnącym na terenie cmentarza przy ul. 11 Listopada (dz. 3825 obręb 0010), ustanowionym Uchwałą Nr 634/XXXII/01 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2001 roku, w sprawie: wprowadzenia ochrony indywidualnej, w drodze uznania za pomniki przyrody pojedynczych tworów przyrody ożywionej na terenie miasta Sosnowiec (PL.ZIPOP.1393.PP.2475011.243).

§ 2. Zakres zabiegów, o których mowa w § 1, obejmuje wykonanie cięć technicznych, redukujących koronę, z pozostawieniem pnia o wysokości maksymalnie 2m jako „świadka” w przestrzeni miejskiej aż do jego naturalnego rozkładu.

§ 3. Zabiegi, o których mowa w § 1, winny być przeprowadzone w terminie do 31 grudnia 2024r., przy zachowaniu następujących warunków:

- 1) zabiegi powinny być wykonane przez jednostkę specjalistyczną, posiadającą uprawnienia do pielęgnacji drzew o charakterze pomnikowym, pod kierunkiem osoby posiadającej kwalifikacje do nadzorowania pielęgnacji drzew o charakterze pomnikowym;
- 2) wykonane zabiegi nie mogą spowodować utraty walorów przyrodniczych pomnika przyrody oraz zniszczenia gatunków chronionych w jego obrębie;
- 3) pozostały pień należy oznakować tablicą informacyjną "Świadek - to drzewo, choć martwe, nadal pełni ważną funkcję w przyrodzie. Pozostawiając je w przestrzeni miejskiej, aż do naturalnego rozkładu, chronimy naturę i dbamy o jej bioróżnorodność";
- 4) wejście w teren należy uzgodnić z zarządcą cmentarza;
- 5) wykonawca prac, w terminie 7 dni od zakończenia prac, winien poinformować Prezydenta Miasta Sosnowca o ich wykonaniu, celem przeprowadzenia oględzin pod kątem zgodności wykonanych prac z ustaleniami niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sosnowca.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Sosnowcu

Anna Jedynak-Rykała

Miejsce wykonania cięcia

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Drzewo z gatunku klon zwyczajny (*Acer platanoides*) (PL.ZIPOP.1393.PP.2475011.243), o którym mowa, rośnie na terenie cmentarza przy ul. 11 Listopada w Sosnowcu. Ze względu na duże wypróchnienie i rozkład pnia część drzewa uległa wyłamaniu, powodując uszkodzenia pomników nagrobnych. Pozostała część drzewa rośnie w dużym nachyleniu, ok. 35°, nad terenem cmentarza. teren ten został wygradzony przez Straż Pożarną, która interweniowała po złamaniu się drzewa. Drzewo w obecnej postaci stanowi zagrożenie bezpieczeństwa. Niestety ze względu na intensywny rozkład pnia, potęgowany przez grzyba pasożytniczego, zgliszczaka, którego obecność stwierdzono u podstawy pnia, nie jest możliwe pozostawienie drzewa w obecnej formie. Wiekowe i stwarzające zagrożenie dla otoczenia drzewa, ze względów bezpieczeństwa powinny zostać wycięte. Jednak w wyjątkowych sytuacjach usuwana jest tylko korona, a pień pozostawiany, aby stał się "świadkiem" w przestrzeni miejskiej aż do naturalnego rozkładu. Są to pozostałości po drzewie w postaci pnia z obcięta koroną. Zachowuje się go ze względów przyrodniczych lub kulturowych z utrzymaniem zasad bezpieczeństwa w jego sąsiedztwie. W rozważanym przypadku właściwym będzie pozostawienie pnia o wysokości maksymalnie 2m, jako istotnego składnika zieleni z punktu widzenia różnorodności biologicznej. W drzewie stwierdzono występowanie wielu gatunków owadów drewnożernych.

Martwe drzewo jest bardzo wartościowe w ekosystemie i pozostawienie go sprzyja ochronie i rozwojowi różnorodności w przyrodzie. Rozkładające się drzewostany często pełnią funkcję schronienia dla małych zwierząt. Pozostawienie przyciętego pnia może pełnić również edukacyjną rolę w przypadku okazów drzew wyróżniających się wiekiem czy wielkością.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zniesienie formy ochrony przyrody jakim jest pomnik przyrody, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. W naszym przypadku możemy mówić jedynie o zapewnieniu bezpieczeństwa. Jednak można podjąć działania eliminujące zagrożenie bez znoszenia ochrony pomnikowej, a więc wykonanie cięć technicznych redukujących koronę drzewa.

Uchwały rady gminy w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych lub konserwacyjnych pomników przyrody (wskazanych enumeratywnie w tytule uchwały) podejmowane są na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2024, poz. 609 ze zm.) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1336 ze zm.); t.j. zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą: prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.